

แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

๑. ชื่อองค์ความรู้ การเตรียมหลักฐาน และการฟ้องร้องคดีเงินกู้ เมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระกองทุนภาคราชการ

๒. ชื่อเจ้าของความรู้ นายสัญญาชัย แซ่จอหอ ตำแหน่ง นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

๓. องค์ความรู้ที่บ่งชี้ (เลือกได้จำนวน ๑ หมวด)

- หมวดที่ ๑ สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้
- หมวดที่ ๒ ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล
- หมวดที่ ๓ เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล
- หมวดที่ ๔ เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

๔. ที่มาและความสำคัญในการจัดทำองค์ความรู้

เนื่องจากกรมการพัฒนาชุมชน เป็นหน่วยงานที่ดูแลกองทุนภาคราชการหลายกองทุน เช่น กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ,โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) รวมทั้งกองทุนหมู่บ้าน (กทบ.) ที่กรมการพัฒนาชุมชนมีบทบาทเป็นคณะอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ซึ่งกองทุนเหล่านั้นได้มีปัญหานี้ค้างชำระ หนี้เสียเป็นจำนวนมาก และเมื่อการเจรจา ติดตาม ถวงถามระหว่างเจ้าหน้าที่ (ภาคราชการ) และลูกหนี้ไม่เป็นผล จึงขอแนะนำการเตรียมตัว เตรียมหลักฐาน และขั้นตอนการฟ้องร้องเพื่อเป็นทางเลือกในการแก้ไขปัญหาหนี้เสียในกองทุนภาคราชการ

๕. รูปแบบ กระบวนการ หรือลำดับขั้นตอน

การฟ้องคดีเงินกู้ด้วยตนเอง (กรณีทุนทรัพย์ไม่เกิน ๓ แสนบาทต่อสัญญา) ให้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. พิจารณาว่าจะฟ้องที่ศาลไหน เขตอำนาจศาลที่จะฟ้องให้เกิดการบังคับชำระหนี้ ให้พิจารณาจาก

- ตามที่อยู่ในทะเบียนบ้านของลูกหนี้
- ตามที่มูลคดีเรื่องกู้ยืมเกิดขึ้น หมายถึง กู้ยืมกันที่เขตไหน อำนาจศาลก็เกิดที่เขตนั้นด้วย
- * กรณีนี้เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง ถ้าในเขตนั้นมีทั้งศาลจังหวัดและศาลแขวง อำนาจของศาลในคดีแบบนี้ อยู่ในอำนาจของศาลแขวง *

๒. รวบรวมสัญญาเงินกู้ของลูกหนี้รายนั้น และนำสัญญากู้ไปติดอากรแสตมป์ โดยคำนวณการติดคือ ๒๐๐๐ บาท ติด ๑ บาท เศษของ ๒๐๐๐ ติดเพิ่มอีก ๑ บาท เช่น

- ตัวอย่างเช่น สัญญากู้เงินกัน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ติดอากรแสตมป์ คือ ๕๐ บาท (ติดแล้วขีดฆ่าอากรด้วยปากกาทับลงไปที่อากร เพื่อแสดงว่าใช้แล้วด้วย)

๓. นำสัญญากู้ไปถ่ายเอกสาร ๓ ชุด (เอาตัวจริงเก็บไว้กับตัว อย่าเอาไปส่งศาลตอนฟ้องเด็ดขาด)

๔. นำสำเนาสัญญากู้ที่จะฟ้องไปอำเภอหรือเขตใดก็ได้ เพื่อไปคัดสำเนาทะเบียนบ้านของลูกหนี้ (มีค่าใช้จ่ายในการคัดสำเนา)

๕. นำเอกสารดังนี้ไปศาลในเขตอำนาจตามที่ได้กล่าวไว้ในข้อ ๑ (จะฟ้องในเขตตามภูมิลำเนาจำเลย หรือตามที่ทำสัญญากู้ก็ได้)

- สำเนาเงินกู้ ๒ ชุด
- ทะเบียนบ้านของลูกหนี้ที่ไปคัดมานั้น

๖. แจ้งกับเจ้าหน้าที่ศาลว่า ขอฟ้องคดีด้วยวาจา (ทุนทรัพย์ไม่เกิน ๓ แสน ย่อมฟ้องด้วยวาจาได้)

๗. ให้ส่งเอกสารที่เตรียมมาขึ้นให้กับเจ้าหน้าที่ โดยยื่นไป ๒ ชุด (เช่นรับรองสำเนาถูกต้องทั้งหมด) เจ้าหน้าที่จะออกหมายเลขคดีให้ เราต้องจำหมายเลขคดีนี้ไว้ เพื่อมาศาลในวันพิจารณาคดี และใช้สำหรับการตามคดี เช่น ผลการส่งหมาย หรือ สอบถามเรื่องอื่นๆ ต่อศาลจากนั้นก็แจ้งกับเจ้าหน้าที่ว่าถ้าการฟ้องร้องมีผลบังคับให้ลูกหนี้ชำระหนี้ตามสัญญาได้ (ชนะคดี) ขอเรียกค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่ได้จ่ายไปแล้วในระหว่างฟ้องร้องกับจำเลย (ลูกหนี้) เช่น ค่าธรรมเนียมศาล ค่าธรรมเนียมในการส่งหมายเรียก ค่าสำเนาคำฟ้อง ค่าจัดส่งเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดี รวมถึงขอค่าทนายความรวมไปด้วยก็อาจทำได้

๘. ต้องชำระเงินค่าธรรมเนียมศาล และเสียค่าธรรมเนียมในการส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้แก่ลูกหนี้ ตามอัตราระยะทางซึ่งกำหนดไว้ในศาลแล้ว (สอบถามจากเจ้าหน้าที่ของศาล)

๙. จากนั้นให้ดูกำหนดวันนัดของศาลตามที่วาง โดยเจ้าหน้าที่จะถามว่า วางวันไหน สะดวกวันไหนที่จะมาศาล ให้กำหนดวันเวลาและแจ้งกับเจ้าหน้าที่รับฟ้องได้เลย จากนั้นพอถึงวันนัดของศาล ก็ไปตามนัดที่กำหนดไว้

๑๐. ติดตามโทรถามความคืบหน้าศาลที่ไปฟ้องว่า การส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้จำเลยสามารถส่งได้หรือไม่ มีผู้รับหรือไม่ หากเจ้าหน้าที่ของศาลไม่สามารถส่งหมายให้จำเลยได้ เรามีความจำเป็นที่จะต้องไปศาลเพื่อแถลงต่อศาลว่าให้ส่งใหม่อีกรอบ หรือวิธีอื่นๆ ตามที่ศาลแนะนำ

๑๑. เมื่อถึงวันนัดของศาลตามที่กำหนด (เอาสัญญาคู่ตัวจริงไปด้วย) ให้ดูหมายเลขคดีที่รับฟ้องคดีไว้ จากนั้นก็ขึ้นไปห้องหมายเลขนั้นระบุไว้ แล้วก็เข้าไปในห้องพิจารณาคดี แจ้งกับเจ้าหน้าที่ในห้องว่า มาคดีอะไร หมายเลขคดีอะไร

๑๒. การเปิดความตอบคำถามศาล ให้ตอบไปตามจริง เปิดความไปตามจริง หากจบในวันนั้นได้ ศาลก็จะพิพากษาเลย

๑๓. ในกรณีที่จำเลยผู้ถูกฟ้องไม่มาศาลตามที่กำหนด ศาลอาจเลื่อนนัด หรือพิจารณาเป็นการอื่นตามที่ศาลเห็นสมควร

๖. เทคนิคในการปฏิบัติงาน

ศึกษาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวกับการฟ้องร้องคดีเงินกู้ เช่น

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๒๑๓ ถ้าลูกหนี้ละเลยเสียไม่ชำระหนี้ของตน เจ้าหนี้จะร้องขอต่อศาลให้สั่งบังคับชำระหนี้ก็ได้ เว้นแต่สภาพแห่งหนี้จะไม่เปิดช่องให้ทำเช่นนั้นได้

เมื่อสภาพแห่งหนี้ไม่เปิดช่องให้บังคับชำระหนี้ได้ ถ้าวัตถุแห่งหนี้เป็นอันให้กระทำการอันหนึ่งอันใด เจ้าหนี้จะร้องขอต่อศาลให้สั่งบังคับให้บุคคลภายนอกกระทำการอันนั้นโดยให้ลูกหนี้เสียค่าใช้จ่ายให้ก็ได้ แต่ถ้าวัตถุแห่งหนี้เป็นอันให้กระทำการนิติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งไซ้ ศาลจะสั่งให้ถือเอาตามคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของลูกหนี้ก็ได้

ส่วนหนี้ซึ่งมีวัตถุเป็นอันจะให้งดเว้นการอันใด เจ้าหนี้จะเรียกร้องให้หรือถอนการที่ได้กระทำการแล้วนั้นโดยให้ลูกหนี้เสียค่าใช้จ่าย และให้จัดการอันควรเพื่อกาลภายหน้าด้วยก็ได้

อนึ่งบทบัญญัติในวรรคทั้งหลายที่กล่าวมาก่อนนี้ หากกระทบกระทั่งถึงสิทธิที่จะเรียกเอาค่าเสียหายไม่

มาตรา ๖๕๓ การกู้ยืมเงินกว่าสองพันบาทขึ้นไปนั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ยืมเป็นสำคัญ จะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่

ในการกู้ยืมเงินมีหลักฐานเป็นหนังสือนั้น ท่านว่าจะนำสืบการใช้เงินได้ต่อเมื่อมีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ให้ยืมมาแสดงหรือเอกสารอันเป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมนั้นได้เวนคืนแล้ว หรือได้แทงเพิกถอนลงในเอกสารนั้นแล้ว

๗. ปัญหาที่พบและแนวทางการแก้ไขปัญหา

- ไม่พบ -

๘. ประโยชน์ขององค์ความรู้

ใช้ในการแก้ไขปัญหาหนี้เสีย หนี้ค้างชำระ กองทุนภาครัฐราชการ